

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sži/4/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015200824
Dátum vydania rozhodnutia: 24.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6015200824.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Z. V., narodený X. F. XXXX, bytom v R. D., ul. V. č. XX/XX, právne zast.: JUDr. Matúšom Návratom <, PhD., LL.M., advokátom a konateľom Navrat & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave - mestská časť Staré Mesto, Špitálska č. 45, IČO: 50 075 501, proti žalovanému: Obec Voznica, Žarnovica, Voznica č. 135, IČO: 00321087, v konaní o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. marca 2016, č.k. 24S/117/2015-48, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. marca 2016, č.k. 24S/117/2015-48, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 18. marca 2016, č.k. 24S/117/2015-48 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného. Uvedeným rozhodnutím nebolo vyhovené opravnému prostriedku proti prvostupňovému fiktívnemu rozhodnutiu, ktorým bolo zamietnuté poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v rozhodnom znení.

Krajský súd mal preukázané, že žalobca požiadal o sprístupnenie informácie elektronicky 9. apríla 2015. Žiadal o informácie k vyjadreniu starostu Obce Voznica zachytenému v zázname o kontrole z 19. januára 2015, č. OU-ZC-OSZP-2014/000871, v ktorom starosta uviedol, že

1. výrub drevín v obci bol vykonaný v súlade s rozhodnutím (k tomuto bodu žiadateľ žiadal poskytnutie takéhoto rozhodnutia),
2. stromy sa nachádzajú na pozemkoch vo vlastníctve obce (k tomuto bodu žiadateľ žiadal dôkaz, že pozemok, na ktorom rástol strom, orech pred domom č. XX. a XX pri ceste, ktorý bol 24. marca 2015 vypílený na príkaz starostu, je vo vlastníctve obce),
3. taktiež je výrub nutný z pohľadu realizácie projektu (k tomuto bodu žiadateľ žiadal projekt, podľa ktorého bol takýto výrub nevyhnutný).

Krajský súd po preskúmaní predmetnej veci viazaný prítomnými dôvodmi žaloby (§ 249 ods. 2 OSP) konštatoval, že súdny prieskum zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu je možné vykonať len na základe podanej žaloby a napadnutý postup a rozhodnutie preskúmať len z dôvodov, ktoré žalobca v žalobe uplatňuje ako dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia, pričom súd tieto dôvody nezákonnosti nie je oprávnený za žalobcu vyhľadávať, prípadne všeobecne uplatnené dôvody konkretizovať alebo naznačené dôvody dopĺňať. Žalobca v žalobe neuviedol žiaden dostatočne konkrétny dôvod, podľa ktorého by malo byť zamietnutie žiadosti o poskytnutie informácií v rozpore so zákonom; uviedol len to, že opísal priebeh konania. Ako žalobný dôvod uviedol len, že „zamietavé rozhodnutie o podanej žiadosti navrhovateľom však nemá oporu v zákone č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov“, avšak takto uplatnený dôvod bez toho, aby tento dôvod konkretizoval, prečo zamietavé rozhodnutie v danom prípade je v rozpore so zákonom, neumožňuje súdu preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Ďalej uviedol, že zamietavé rozhodnutie nemusí byť rozhodnutím nezákonným. Podľa citovaného § 18 ods. 2 a 3 zákona č. 211/2000 Z.z. zákon predpokladá a upravuje rozhodnutie, ktorým sa informácia neposkytne, to znamená, ktorým sa odmietne poskytnúť, či už je rozhodnutie písomné podľa § 18 ods. 2 alebo je fiktívne podľa § 18 ods. 3. Žalobca v žalobe okrem opisu svojich úkonov a opisu nečinnosti žalovaného a jej vyhodnotenia, že išlo o zamietavé rozhodnutie o podanej žiadosti, v žalobe neuplatnil žiadny dôvod nezákonnosti okrem konštatovania, že zamietavé rozhodnutie o žalobcovej žiadosti nemá v oporu v zákone č. 211/2000 Z.z.. Krajský súd ďalej poukázal na tú skutočnosť, že súd v správnom konaní nepredstavuje tretiu inštanciu, ktorá by mohla preskúmať napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; nemá žiadne oprávnenie vyhľadávať dôvody nezákonnosti. Článok 46 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje tomu, kto sa cíti na svojich právach poškodený alebo dotknutý postupom alebo rozhodnutím správneho orgánu, právo na to, aby takéto rozhodnutie, resp. jeho zákonnosť boli preskúmané v súdnom konaní. Zodpovednosť za to, aký právny prostriedok nápravy zvolí a akým spôsobom svoje práva uplatní, je však na tejto osobe. Občiansky súdny poriadok v § 250j ods. 3 výslovne uvádza, v ktorých prípadoch súd nie je viazaný dôvodmi žaloby, pričom z iného dôvodu, ako uvedeného v § 250j ods. 3 OSP, pokiaľ nie je uvedený v žalobe, nemôže napadnuté rozhodnutie zrušiť, aj keď je takýto dôvod očividný, čo je i tento prípad, keď vo veci bolo vydané fiktívne rozhodnutie - rozhodnutie bez odôvodnenia. Nedostatok dôvodov je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia v zmysle § 250j ods. 2 písm. d/ OSP. Napriek tomu, že tento dôvod je v tomto prípade očividný, súd za žalobcu takýto dôvod doplniť nemôže.

Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd postupom podľa § 250j ods. 1 OSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v celom rozsahu odvolanie.

V podanom odvolaní žalobca poukázal na to, že v súlade s ustanoveniami zákona č. 211/2000 Z.z. mal zákonom garantované právo na žiadané informácie od žalovaného, ktorý informáciu neposkytol, čím porušil svoje povinnosti plynúce mu z menovaného zákona. Ak teda správny orgán nerozhodol v súlade so zákonom, rozhodol (hoci fiktívne) nezákonne. Žalobca mal teda legitímne právo obrátiť sa na súd, aby tento nezákonnosť rozhodnutia preskúmal. Ďalej žalobca uviedol, že v odôvodnení žalobného návrhu jasne poukázal na nezákonnosť rozhodnutí, pričom žiadal (nezákonné - fiktívne) rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť správny orgán na ďalšie konanie. Nezákonnosť postupu správneho orgánu prvého aj druhého stupňa spočívala v tom, že účastník správneho konania, teda žiadateľ o poskytnutie požadovaných informácií mal právo, aby správny orgán, pokiaľ jeho žiadosti nemienil vyhovieť, rozhodol rozhodnutím tak, ako to ustanovil zákonodarca v § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z., a ktoré by obsahovalo náležitosti rozhodnutia podľa § 47 Správneho poriadku a z odôvodnenia ktorého by sa žiadateľ mohol dozvedieť dôvody, pre ktoré jeho žiadosti vyhovieť nebolo. Zdôraznil, že konkrétny

poukaz žalobcu v žalobe na nezákonnosť postupov a rozhodnutí žalovaného s priamym odkazom na zákon

č. 211/2000 Z.z. je dostatočným odôvodnením žaloby a aj dostatočným odôvodnením nezákonnosti rozhodnutí žalovaného, ktoré sú predmetom žaloby. Automatický vznik fiktívneho rozhodnutia v žiadnom prípade zásadne nemožno považovať za zákonný postup konania žalovaného. Záverom žalobca dodal, že po dostatočnom preukázaní protizákonného postupu žalovaného (jeho absolútnej pasivity a z nej odvodeného tzv. fiktívneho rozhodnutia na dvoch stupňoch) boli splnené všetky vecné podmienky aj formálne dôvody s dostatočným odôvodnením na uplatnenie práva žalobcu pred súdom.

Vzhľadom na vyššie uvedené, žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové správne rozhodnutie a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, alebo zruší napadnutý rozsudok a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie.

III.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu z 31. mája 2016 žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 212 a nasl. OSP, § 492 ods. 2 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP, § 492 ods. 2 SSP) a dospel k záveru, že postupom krajského súdu sa odňala účastníkovi konania možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP).

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 249 ods. 2 OSP žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 42 ods. 3 OSP pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 43 ods. 1 OSP sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať. Ak ide o podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, odošle súd uznesenie do 60 dní od doručenia takéhoto podania.

Podľa § 250d ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala

neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu mal za preukázané, že žalobca sa podaním doručeným krajskému súdu dňa 26. júna 2015 domáhal preskúmania fiktívneho rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené opravnému prostriedku podanému proti prvostupňovému fiktívnemu rozhodnutiu, ktorým bolo v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. poskytnutie žalobcom žiadaných informácií odmietnuté.

Krajský súd po preskúmaní veci vychádzajúc z obsahu podanej žaloby tu preskúmaným rozsudkom zamietol žalobu žalobcu s odôvodnením, že žalobca žiaden konkrétny dôvod nezákonnosti napadnutého fiktívneho rozhodnutia neuplatnil, keď iba konštatoval, že predmetné rozhodnutie nemá oporu v zákone.

Najvyšší súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti, že v správnom súdnictve je konanie o preskúmanie zákonnosti právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy upravené v Druhej hlave Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Z dispozičnej zásady, ktorou sa súd v správnom súdnictve riadi, vyplýva žalobcovi z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP zákonná povinnosť uviesť okrem všeobecných náležitostí žaloby (§ 42 ods. 3 a § 79

ods. 1 OSP) aj špeciálne náležitosti žaloby vyžadované v správnom súdnictve ako označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré žalobca napáda, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napáda, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu a aký konečný návrh robí. Z obsahu žaloby musí byť pre súd jasné a zrozumiteľné, aké žalobné dôvody uvádza žalobca na podporu svojho tvrdenia podľa § 247 ods. 1 OSP, že dotknutým rozhodnutím bol na svojich právach ukrátený. Je síce pravdou, že súd nemôže z vlastnej iniciatívy za žalobcu nahradiť žalobné dôvody ani sám nevyhľadáva ďalšie možné vady napadnutého rozhodnutia, avšak v preskúmanej veci v podanej žalobe plne absentuje jedna zo základných náležitostí plynúcich z už menovaného ustanovenia § 249 ods. 2 OSP a teda, že žalobca v žalobe neuviedol žiaden dôvod vzťahujúci sa na nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu. Následkom tejto skutočnosti je vadnosť žaloby, pričom konkrétne sa jedná o vadu odstrániteľnú, ktorú mal krajský súd relevantným a procesným predpisom predvídaným postupom možnosť odstrániť. Postup, v ktorom musí najskôr dôjsť k odstráneniu nedostatkov žaloby o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu a až následne k rozhodovaniu o nej, predpokladá § 246c ods. 1 veta prvá OSP odkazujúci na riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, na primerané použitie ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti OSP v spojení s § 43 OSP ako aj s § 250d ods. 3 OSP upravujúci povinnosť súdu zastaviť konanie o podanej žalobe v prípade, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby. Uvedenému postupu navyše nebráni ani tá skutočnosť, že žalobca je zastúpený právnym zástupcom, nakoľko v záujme zachovania jeho práv, predovšetkým práva na rovnosť účastníkov konania, bolo povinnosťou krajského súdu v danej veci vyzvať ho na odstránenie nedostatkov (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. mája 1997, sp.zn. 4Cdo/7/97).

Pokiaľ krajský súd túto skutočnosť opomenul, poprel žalobcovi jeho procesné práva a tým, že bez ďalšieho zamietol žalobu, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti najvyšší súd uznesenie krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a s § 492 ods. 2 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí vo veci samej krajský súd rozhodne súčasne o náhrade trov konania, vrátane náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a 492 ods. 2 SSP.

Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z.

o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.